

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗЕД ПІДПРИЄМСТВА

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Управління міжнародним бізнесом»
Спеціальність 073 Менеджмент
Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин
Протокол № 6 від «22»__01__ 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ЗЕД підприємства
Викладач (-і)	К.е.н., доц. Морозова Олена Сергіївна Викл., Грушко Оксана Дмитрівна
Контактний телефон викладача	+38 0342 75-20-27
E-mail викладача	olena.morozova@pnu.edu.ua oksana.hrushko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Щосереди: з 16:00-17:00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є об'єктивні закономірності, умови, процеси і специфічні особливості зовнішньоекономічної діяльності підприємства.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою дисципліни є отримання студентами системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності підприємства, а також набуття навичок їх практичного використання.</p> <p><u>Основними завданнями</u> вивчення студентами дисципліни «ЗЕД підприємства» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчення видів та форм ЗЕД підприємства; - розуміння сутності ЗЕД підприємства, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку; - усвідомлення економічної природи комерційних операцій на зовнішніх ринках; - вивчення принципів укладання та виконання зовнішньоекономічних договорів; - проведення економічного аналізу ЗЕД підприємства, визначення її ефективності. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p><u>Фахові компетентності:</u></p> <p>СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.</p> <p>СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.</p> <p>СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.</p>	

<p>СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p> <p><u>Програмні результати навчання:</u></p> <p>ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.</p> <p>ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p>			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
лекції	12 год.		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18 год.		
самостійна робота	60 год.		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	073 Менеджмент	1	Нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	2	2	6
Тема 2. Система господарських взаємовідносин в сфері управління ЗЕД	2	4	8
Тема 3. Поняття та особливості здійснення комерційних операцій на світовому ринку	2	2	8
Тема 4. Орендні операції як вид ЗЕД підприємства	2	2	8
Тема 5. Укладання зовнішньоторгового контракту	2	4	8
Тема 6. Особливості розвитку суб'єктів ЗЕД, які орієнтовані на Європейські ринки	2	4	6
ЗАГ:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання знань здобувачів вищої освіти із навчальної дисципліни включає поточний і семестровий контроль знань.</p> <p>Поточний контроль передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опитування на практичних (семінарських) заняттях; - контрольні і самостійні роботи; - тематичне тестування. <p>За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у</p>		

науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками/учасницями олімпіад, конкурсів тощо, можуть присуджуватися додаткові бали.

Максимальна кількість балів за поточний контроль протягом навчального семестру – 50.

Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:

- систематично відвідувати заняття;
- вести конспекти лекцій;
- приймати активну участь в роботі на практичних (семінарських) заняттях;
- виконувати тестові завдання;
- виконувати самостійні завдання, готувати доповіді та презентації.

Відповідно до [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»](#) (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та [Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#) (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 361 від 31.07.2020 р.)

знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач/здобувачка освіти міцно засвоїв/засвоїла теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;
- «добре» – здобувач/здобувачка освіти добре засвоїв/засвоїла теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;
- «задовільно» – здобувач/здобувачка освіти в основному опанував/опанувала теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє

	<p>неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>- «незадовільно» – здобувач/здобувачка освіти не опанував/ не опанувала навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p>
Вимоги до письмових робіт	Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (індивідуальне завдання, есе, вирішення ситуаційних завдань, формування ділових документів тощо).
Семінарські заняття	Оцінювання відповідей студентів на семінарських заняттях відбувається за 50-бальною шкалою, де: 41-50 балів – відмінно, 25-40 балів – добре, 11-24 бали – задовільно, 1-10 балів – незадовільно.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студенти та студентки допускаються до проходження підсумкового контролю за умови отримання протягом навчального семестру не менше 25 балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача у визначеній кафедрою строк виконання здобувачем вищої освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення поточних оцінок.
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – екзамен.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль у вигляді екзамену проводиться у формі виконання письмових, усних, письмово-усних та / або тестових екзаменаційних завдань.</p> <p>На екзамен виносяться питання, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, типові і комплексні задачі, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання та застосувати їх для вирішення практичних завдань.</p> <p>Перед екзаменом у терміни, визначені розкладом, обов'язково проводяться консультації. Перелік екзаменаційних питань чи завдань, що відповідають робочій навчальній програмі дисципліни, та критерії їх оцінювання за пропозицією викладачки визначаються (затверджуються) кафедрою, включаються до робочої навчальної програми дисципліни і доводяться до здобувачів і здобувачок під час консультації.</p> <p>Результати екзамену оцінюються у балах (максимальна кількість – 50) і включаються у підсумкову оцінку з навчальної дисципліни.</p> <p>Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується як сума оцінок за навчання протягом семестру та екзаменаційної оцінки (максимальна кількість – 100 балів).</p>
7. Політика навчальної дисципліни	

Письмові роботи: У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» \(введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.\)](#).

Академічна доброчесність: Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів/здобувачок вищої освіти та викладачів/викладачок університету.

Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням:

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагиату/>

Відвідування занять: Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем/здобувачкою освіти занять регламентується [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» \(введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.\)](#).

Неформальна освіта: Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується [Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» \(введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.\)](#).

8. Рекомендована література

Основна

1. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність-3 : навч. посібн. К. : Центр учбової літератури, 2018. 356 с.
2. Петруня Ю.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2015. 331 с.
3. Хрупович С. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Тернопіль : ТНТУ, 2017. 137 с.
4. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон : навч. посібник. 6-ге вид., перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 290 с.
5. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
6. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
7. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 16.01.2004 р. №. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>
8. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
10. Про Митний тариф України: Закон України від 05.04.2001 №2371-111 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/584-18>
11. Roger Blair, Mark Rush. Economics of Managerial Decisions. 1st edition. Pearson. 2018. 816 p.
12. Luis M.V. Cabra. Introduction to Industrial Organization. 2nd edition. The MIT Press. 2017. 440 p.

13. Stephen J. Skripak. Fundamentals of Business. Blacksburg, Virginia, USA. 2016. 442 p.
14. Dorling Kindersley. How Business Works. DK. 2015. 352 p.

Додаткова

1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб / Шкурупій О. В., Гончаренко В. В., Артеменко І. А. та ін. - К: Центр учбової літератури, 2012. - 248 с.
2. Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ. 2013. 408 с.
3. David Begg, Damian Ward. Economics for Business. 6th edition. McGraw Hill / Europe, Middle East & Africa. 2020. 1155 p.
4. John Slomar, Dean Garratt, Jon Guest, Elizabeth Jones. Economics for Business. 8th edition. Pearson. 2019.
5. Don E. Waldmar, Elizabeth J. Jensen. Industrial Organization: Theory and Practice. 5th edition. Routledge. 2019. 744 p.

Викладачі:

к.е.н., доц. Морозова О.С.

викл. Грушко О.Д.